

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Verkko: maaseuduntulevaisuus.fi
Facebook: facebook.fi/maaseuduntulevaisuus
Twitter: @maastul

PÄÄKIRJOITUS

Hallitusvastuu syö perussuomalaisia

Puolueiden kannatuksessa on mielipidemittausten mukaan tapahtunut syksyn aikana suuria liikkeitä. Kevään eduskuntavaaleissa kansanedustajamäärältään toiseksi suurimmaksi puolueeksi noussut perussuomalaiset on pudonnut nyt viidenneksi.

Perussuomalaisten ohi ovat menneet SDP, kokoomus ja vihreät. SDP:n kannatuksen reipas kasvu kuukautta aikaisemmin tehtiihin tutkimuksiin verrattuna on kääntäen verrannollinen perussuomalaisten menetykseen.

Vaikka kuukausittain tehtävät mielipidemittaukset ovat periaatteessa poliittista viihdettä vaalien välillä, kertovat ne ainakin muutosten suunnasta. Puolueiden kannatusluvut ovat samansuuntaisia Ylen vajaa kolme viikkoa sitten julkistamassa tutkimuksessa ja Helsingin Sanomien perjantaina julkaistussa tutkimuksessa. Ylen tutkimuksen teki Taloustutkimus ja Helsingin Sanomien TNS Gallup.

» Populistisen oppositiopuolueen muuttuminen hallituspuolueeksi ei ole helppo harjoitus.

Jos mittauksen tuloksia vertaa eduskuntavaaleihin, on perussuomalaisten kannatus romahtanut 17,6 prosentista noin 11 prosenttiin. Vastaavasti SDP:n kannatus on noussut 16,5 prosentista runsaaseen 18 prosenttiin. Eniten kannatustaan eduskuntavaaleista on nostanut vihreät, noin kolme prosenttiyksikköä.

Perussuomalaisten kannatuksen supistumisen on ennakoitu lisäävän paineita hallituksen sisällä. Pettymys puolueen hallitustaipaleeseen on näkynyt jo ennen uusimpia mitauksia. Perussuomalaisten kolmas puheenjohtaja Sebastian Tynkkynen vaati puoluettaan kutsumaankoollekokouksen, jossa päätettäisiin puolueen jatkosta hallituksessa. Tynkkynen kanssa samaa mieltä oli kansanedustaja Vesa-Matti Saarakkala. Kapinakokousta ei koolle kutsuttu, ja Saarakkalakin perui uhkauksensa lähete puolueensa eduskuntaryhmästä. On todennäköistä, että kuohunta perussuomalaisten keskuudessa nousee uudelleen esiin, jos puolueen alamäki mielipidemittauksissa jatkuu.

Tarkastus vaihteeksi virastoon

Maaseutuvirasto Mavin toiminta joutuu tarkastuksen kohteeksi. Tähän päätyi virastossa äreällä tuulella vieraillut eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta. Ulkopuolinen arvioija selvittää, kuinka Mavi voisi karsia maatalouden byrokratiaa (MT 23.10.). Tarkastuksen taustalla on kasvanut kritiikki Mavin toimintaa kohtaan. Moni asia on tökkinyt, muun muassa tietokoneet ja tukien maksatus. Tarkastus harmittaa viraston väkeä, mutta lopulta se voi auttaa ongelmien ratkomista. Kriittinen tarkastelu turvaa hyvän hallinnon. Viljelijöistä on jopa piristävää, että virastokin joutuu välillä tarkastukseen.

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Päätoimittaja: Mikael Pentikäinen
Toimituspäälliköt: Jussi Martikainen, Tiina Taipale
Julkaisija: Viestilehdet Oy
Jätä uutisvinkki: uutispaallikot@mt1.fi
Anna palautetta: toimitus@mt1.fi

Maaseudun Tulevaisuus on maa- ja metsätaloustuottajain äänenkannattaja. Se pitää maaseudun ja sen elinkeinojen puolta sekä huolehtii maaseudun henkisestä ja taloudellisesta hyvinvoinnista.

VIERAILIJA

Jos pääsis lääkäriin...

Menin kasvohini tulleen ihottuman vuoksi lääkäriin. Avasin oven, ja ennen kuin ehdin virkkaa mitään, lääkäri sanoi: Hyvää päivää. Tein jo diagnoosin!

Ilmeisesti diagnoosi oli oikea, koska hoito on tehonnut. Ei taudin tunnistaminen kuitenkaan aina ole noin helppoa. Olen useimmiten lääkäriä tarvittesani käyttänyt yksityisiä lääkäriasemiam, koska ajan saa yhdellä puhelinsoitolla jonnottamatta ja liikojaselittele-mättä.

Terveyskeskusten välttelyyn ovat olleet syynä vaimoni kokemukset. Hän on joutunut turvautumaan lääkärin apuun paljon useammin kuin minä. Vaikkeudet alkavat jo ajanvarauksesta. Soittaa voi vain tiettyinä aikana. Puhelin on varattu, tiedotus jonotusajasta ei yleensä pidä paikkaansa ja usein puhelu katkeaa itsestään. Jos pääsee antamaan pa-luusoittoa varten numeronsa,

pitäisi puhelimen ääressä päivystää koko ajan eikä soittoa silti aina tule.

Jos lopulta joku vastaa, seuruksena on kuustelu, jossa hoitaja arvioi lääkärin tarvetta. Parhaassa tapauksessa saa lääkärielle ajan samalle päivälle, mutta ajanvaraus vaatii pitkää pinnaa ja hyvää kuntoa. Röntgeniin ja laboratorioon on samanlainen ajanvarausrumba, puoli tuntia tai tunti tiettyyn aikaan päivästä. Kun sitten lopulta pääsee lääkäriin, vastassa on lähes joka kerta eri lääkäri, joka ei tunne potilaan historiaa. Hän kuuntelee oirekuvauksen ja tekee pikaisen päätöksen – särkylääkettä ja lepoa sen sijaan, että selvittäisi, mistä oireet todella johtuvat.

Tämä on toistunut jo lukuisia kertoja. Vaimoni ystävät sanovat, että sinun pitää noiden toistuvien kipujen vuoksi mennä lääkärielle. Mutta miksi, kun hoito on yllä kuvatuskaltaista?

On kuin koko terveyskeskuksen systeemi olisi rakennettu karkottamaan potilaita. Kuitenkin Eksote – paikallinen terveyspalvelujen tarjoaja – puhuu asiakkaista ja tutkii asiakastytytyväisyyttä ikään kuin se toimisi normaalin yrityksen tavoin. (Tuloksia ei kuitenkaan ole kovin näkyvästi julkistettu – miksiköhän?)

Toisaalta, on Eksotella tytyväisiäkin asiakkaita, ainakin Lappeenrannassa. Tuuristako se riippuu, millaista hoitoa saa?

» On todella syytä panna terveydenhoito uusiksi.

Siirretään Eksoten rutinit yritysmaailmaan. Haluaisit ostaa vaikkapa kinkun. Ensin sinun on epätoivoisesti jo-

notettava puhelua henkilölle, joka tutkii, voiko sinulle lainkaan myydä kinkkua.

Jos vastaus on myönteinen, hän antaa ajan yhteen liikkeeseen ja siellä on sinulle valittu jo kinkku. Ei muuta kuin maksa ja kävele kinkun kanssa ulos, oli se sitten millainen hyvänsä. Miten mahtaisi kauppa käydä?

Tällaisesta simputuksesta ei ole kenellekään mitään hyötyä. Se ei säästä edes terveyskeskuksen kuluja tai lääkärin aikaa, päivävastoin. Kun kunnan diagnoosia ei tehdä, hoidetaan oireita eikä tautia, potilas tulee yhä uudelleen ja uudelleen hakemaan apua väivoihinsa. Potilas turhautuu ja menettää luottamuksen lääkärin ja lopulta yhteiskuntaankin.

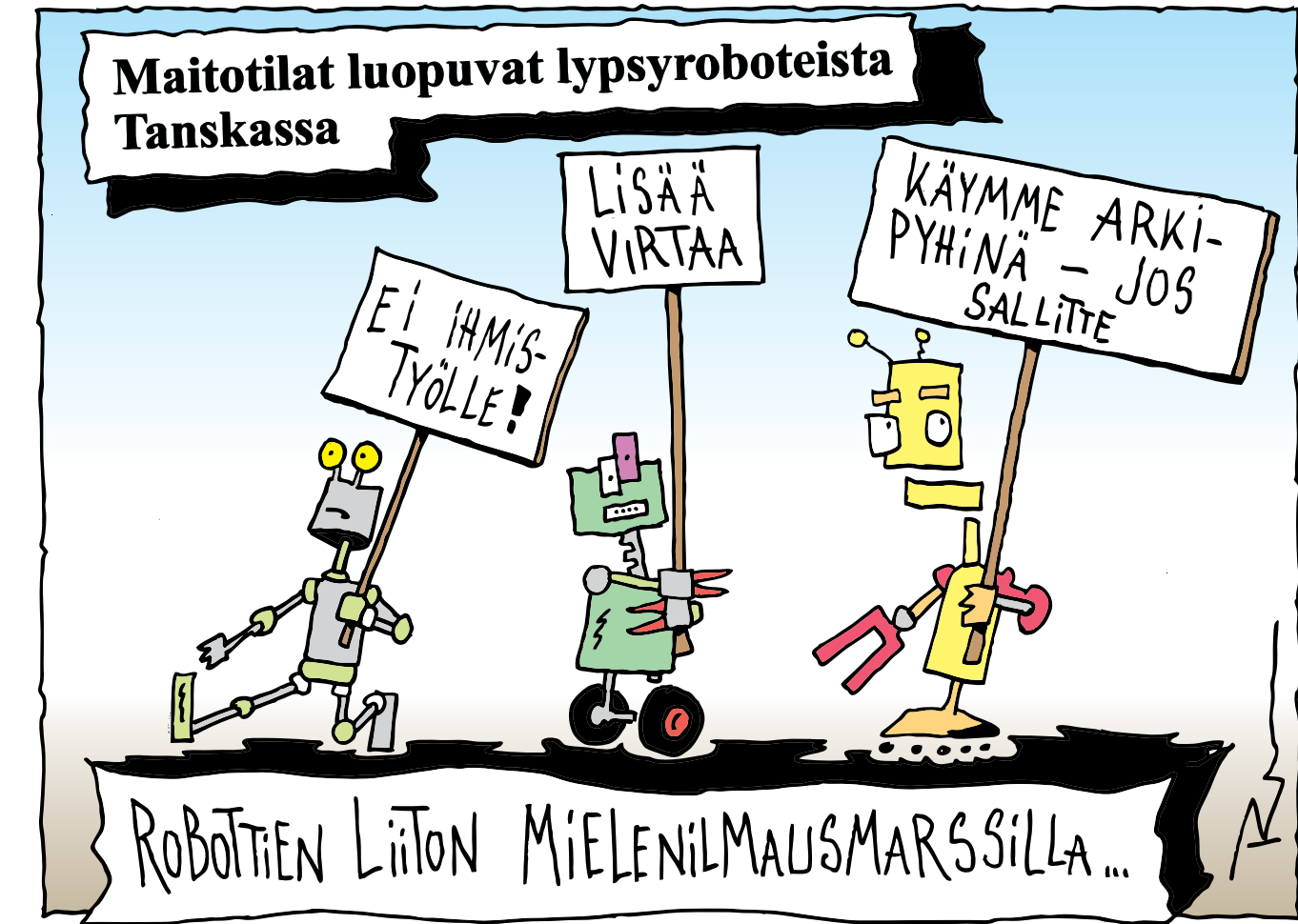
Aivan toisenlaisen palvelun olemme saaneet eläinlääkäriltä. Vastaanotolle pääsee samana päivänä, hän tutkii eläimen huolella, selvottaa havaintonsa eläimen haltijoille – ja kun hän

istuu tietokoneen ääreen, hän etsii diagnoosia ja kertoo meile saman tien löydöksistään. Eläinkin aistii lääkärin rauhallisuuden ja antaa vastustelematta tehdä tutkimukset. Eläinlääkäri on kunnallinen viranomainen aivan kuin terveyskeskuslääkäri, joten yhteiskunta ei edellytä huonoa palvelua.

On todella syytä panna terveydenhoito uusiksi ja siirtää se valtion vastuulle, jo ihmisten tasavertaisuudenkin vuoksi. Tärkeintä on, että ihmiset saavat hoitoa, ei se, montako sote-aluetta on!

SEPPÖ VUOKKO
luontokirjailija
Savitaipaleelta
seppo.vko@pp.inet.fi

RAHIKAINEN

TOIMITUSPÄÄLLIKÖLTÄ

Gebhardilla riittäisi ihmettelemistä

Osuustoiminta-aate syntyi 1800-luvun teollisuusyhteisöissä. Olot olivat kurjat ja työpäivät pitkiä.

Valtaa pitivät tehdasherrat ja kauppiat, joiden velkano-rassa maalta tullut työväki sinnitteli. Ahne kauppias sekoitti jauhopussiin sahanpurua ja muuta moskaa.

Rochdalessa Britanniassa työmiehet keksivät 1840-luvulla perustaa oman kaupan. Pienistä tileistä säästettiin kaikesta tinkien niin, että lopulta kaupan saatiin pieni valikoi-ma arjelle välttämätöntä myytävää. Kauppa oli auki öisin, koska kauppiat hikoilivat päivät tehtaalla.

Kaupan toimintaan pääsivät mukaan kaikki halukkaat työläiset. Se ei hakenut voittoa eikä kiskonut korkoa. Kuulosta melkein kommunismilta, mutta oli keksitty osuuskauppa! Sen säännöt vastasivat nykyosuuskuntien sääntöjä.

Kauppiasporvarit yrittivät tietysti kampailla aloittele-via osuustoimintamiehiiä. He kielsivät lähimaitiloja ja tukureita myymästä tuotteitaan Rochdalen pioneereille ostoboikotin uhallu. Tuoreet

osuuskauppiat joutuivat hakemaan myytävänsä kottikär-ryllä naapurimaakunnasta.

Valtaa pitäneet eivät pelänneet turhaan. Oli alkanut talouden vallankumous – veretörmästä, markkinoiden ehdoil-la. Vuosisadassa osuustoimin-ta vyöryi yli maailman.

Suomeen aatteen hilasi 1800-luvun lopulla Saksasta Hannes Gebhard. Hän oli vakuuttunut, että mukana tuli lääke etenkin maaseutua piinanneeseen köyhyyyteen.

Gebhard makaa Helsingin Hietaniemen hautausmaalla, mutta olisi ihmeissään, jos näkisi nyky-Suomen. Kaupan, vakuutuksen, pankkitoimin-nan sekä ruuan- ja puunjalostuksen aloilla suurimpien yri-tysten joukossa paistattelevat hänen liikkeelle potkimiensä osuuskuntien jälkeläiset.

Aatteen paloa pitää yllä Gebhardin perustama Peller-vo-seura. Pellervo-lehden lisäksi piti maalaisten ääntä kantamaan perustaa vielä pääkaupunkilehti Maaseudun Tu-levaisuus.

Valistusta tarvittiin, koska Gebhard pelkäsi, että talonpojat menisivät vähänkin vauras-

tuttuaan päästänsä sekaisin. Materialismin illoissa osuustoiminnan periaatteet unohtuivat. Siitä olisi lyhyt tie kadotukseen.

Pelkäsi Gebhard turhaan? Tuskin aivan.

Rahoitus- ja vakuutusasi-at tulivat kuntoon. Hankki-jat hankki tuotantotarvikkeet, osuuskauppa kulutustavarat. Maatalouden tuotteet jalos-tettiin tuottajien omissa teh-taissa.

Köyhät pääsivät kiinni rahan syrjään. Ehkä pääkin välillä sekosi. Tuottajien Hank-kija turposi ja romahti, työ-väen osuusliikkeet kaatuivat 1990-luvun lamassa.

Osuuskuntien lihatalonpo-jat kyttäävät nyt toiveikkaana pörssin lihayhtiöiden kvartaa-leja, kursseja ja osinkoa. Tuot-tajien perustama osuuskauppa halpuuttaa talonpoikien tuote-teet. Kassa muistuttaa asiakkaalle, että tämä on omistaja. Moni ei ymmärrä.

Myös maitopuolen osuustoiminta on mylerryksessä. Metsänomistajien Metsälii-to aikoo puolestaan puhdistaa omistajiansa edunvalvojat hal-linnostaan.

On alkanut puhe osuustoiminta-aatteen kirkastamisesta. Työ kuuluisi kai Peller-vo-seuralle.

Yritykset ja niiden terve kilpailu ovat talouden selkäranka. Myös osuuskuntien jäsen-ten pitäisi muistaa olevansa omistaja-yrittäjiä.

Gebhard jossakin pilven reunalla voi olla vähän hermostunut.

JUSSI MARTIKAINEN
jussi.martikainen@mt1.fi
@JussiMart

LEHTIKATSAUS

Euroon menoa turha kauhistella

Savon Sanomien mukaan markan perään on enää turha haikailla kuten professori Sixten Korkman kirjassaan Väärää talouspolitiikkaa.

”Nykyhetken vaikeuksista suurin on se, että väestörakenne on muuttunut tällä vuosituhannella hyvin nopeasti.”

”Jos työikäinen väestö yhä vähenee, tai ei suurene ja samaan aikaan huollettavien määrä kasvaa, yhtälö käy pitkän päälle mahdottomaksi, vaikka vienti alkaisi vetää ja taloustilanne sinänsä paranisikin. Siksi työvoiman tarjontaa on yhä yritettävä lisätä. Mutta miten? Sitä soisi mietittävän euron menon kauhistelun sijaan.”

Ilmasto-kokoukseen suurin odotuksin

Turun Sanomat pohtii marraskuun lopussa alkavaa Pariisin ilmastokokousta.

”Suurille odotuksille on perusteita. Kioton sopimuksesta 1997 ulos jääneet Kiina ja Yhdysvallat ovat lähentyneet ilmastokysymyksissä toisiaan. Niiden erimielisyydet olivat merkittävä osasy Kööpenhaminan epäonnistumiseen. Tosin näiden suurvaltojen vuoropuhelusta ei ole aivan viime aikoina kuuluttu mitään.”

”Ennen Pariisin kokousta suuri joukko maita on esittänyt lupauksia omista päästövähennyksistään. Valitettavasti lupauksista on vaikea päätellä todellisia vähennyksiä. Esimerkiksi Kiina ja Intia ovat luvanneet vähennyksiä suhteessa bktn: kasvuu.”

Luonnossa saa vielä virkistyä

Ilkka muistuttaa, että luonnossa saa virkistyä jokamiehenoikeudella, ainakin vielä.

”Uutta Metsähallituksen toimintaa säätelevä lakia valmistellaan kovalla vauhdilla. Metsähallitus, joka on valtion liikelaitos, hallinnoi yli 12 miljoonaa hehtaaria valtion maan vesialueita. Lakiuudistus mahdollistaa tämän omaisuuden käsittelyä yhä suuremmin liikelautouden periaattein. Riskinä on, että jokamiehenoikeudella nautittavat virkistysalueet vähenevät. Tuleeko hakkuuaj-keiden jälkeen maksupäätteitä pitkospuiden päihin?”